

Protokoll (nr 9)

Sammanträdesdatum: 2023-08-29

Tid: 15:00–17:50, ajournering kl. 16:12-16:27

Plats: Zirkongatan 7, lokal Graniten

Paragrafer: 162-179

Närvarande

Ledamöter

Marina Johansson (S)	ordförande
Mattias Tykesson (M)	
Peter Svensson (V)	1:e vice ordförande
Anneli Rhedin (M)	
Jan-Åke Ryberg (S)	
Klas Forsberg (MP)	
Berit Krantz (L)	
Martina Lundquist (SD)	
Maria Wåhlin (V)	
Elisabet Lann (KD)	2:e vice ordförande

Tjänstgörande ersättare

Jakob Edshage (C) ersätter Linda Högbäck (C)

Övriga ersättare

Leena Ainali Olsson (S)
Britt Olsson (M)
Maria Millback (V)
Stefan Persson (M)
Isak Ekman (S), §§ 166–179
Maria Melin (S)
Mariette Höij Risberg (D)
Carin Henriksen (SD)

Övriga närvarande

Babbs Edberg, förvaltningsdirektör
Carolina Hansson, nämndsekreterare
Hanna Forslund, nämndsekreterare
Karin Aztor, nämndsekreterare
Tina Isaksson, avdelningschef vård- och omsorgsboende
Simon Cederholm, avdelningschef kvalitet och utveckling
Ann-Louise Östman, avdelningschef myndighet
Lotta Milleskog, avdelningschef HR, §§ 166-179
Ulf Krüger, tf. avdelningschef service
Maria Terins, avdelningschef hälsofrämjande
Monika Bondesson, avdelningschef hemtjänst
Ulrika Stridvall Dahlén, avdelningschef stab och kommunikation
Mia Ilovaca, tf. förvaltningscontroller
Katarina Meuller, tf. avdelningschef hälso- och sjukvård

Protokoll (nr 9)

Sammanträdesdatum: 2023-08-29

Cornelia Dannert kommunikationschef
Oliwer de Paula, IT-samordnare
Heléne Gustafsson, enhetschef lokalplanering
Madelen Eriksson, planeringsledare, §§ 162-170
Martin Nilsson, planeringsledare, §§ 162-170
Per Rosén, enhetschef säkerhet, §§ 162-170
Louise Warenius, politisk sekreterare (S)

Personalföreträdare

Hélène Svala Colombo, SACO
Anne Häggendal, TCO
Silvana Vretoska, Kommunal

Justering

Protokollet justeras med digital signatur. Elektronisk signatur återfinns sist i protokollet.

Underskrifter

Sekreterare

Karin Aztor

Ordförande

Marina Johansson (S)

Justerande

Elisabet Lann (KD)

§ 162

Upprop och tjänstgöring

Nämndsekreterare genomför upprop på uppdrag av ordförande.

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. antecknar att nämndsekreterare genomför upprop av närvarande ledamöter och ersättare.
2. antecknar tjänstgöring enligt protokollets förstasida.

§ 163

Fastställande av föredragningslista

Ordförande meddelar att följande ärenden har tillkommit:

- 18. Yrkande från L, M, KD och SD med särskilt yttrande D angående maten inom hemtjänsten.

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. fastställer föredragningslistan med ovanstående tillägg.

§ 164

Val av justerare

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. utser Elisabet Lann (KD) till justerare av protokollet.

§ 165

Anmälan av jäv

Ordförande frågar om någon ledamot eller ersättare anmäler jäv i något av ärendena på sammanträdet. Ingen ledamot eller ersättare anmäler jäv.

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. antecknar informationen till protokollet.

§ 166

Förvaltningsdirektörens rapport

Förvaltningsdirektör Babbs Edberg med flera informerar om följande:

- Förvaltningsdirektör Babbs Edberg och avdelningschefer Tina Isaksson, Monika Bondesson, Ann-Louise Östman och tf. avdelningschef Katarina Meuller informerar om en preliminär bedömning av hur sommaren varit inom verksamheterna.
- Förvaltningsdirektör Babbs Edberg och enhetschef Per Rosén informerar om förvaltningens bedömning och åtgärder till följd av det förändrade säkerhetsläget i Sverige.
- Avdelningschef Tina Isaksson informerar om nuläget på Gerdas gård Vård- och omsorgsboende.

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. antecknar informationen till protokollet.

§ 167

Rapport från nämndens ledamöter och ersättare

Jan-Åke Ryberg (S) informerar om individutskottets sammanträde den 16 augusti 2023.

Peter Svensson (V) informerar om möte med Akademikerförbundet SSR och Vision den 29 augusti 2023.

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. antecknar informationen till protokollet.

§ 168

Information till nämnden om kösituationen vård- och omsorgsboende, behov av boendeplatser samt betaldagar

Avdelningschef Ann-Louise Östman informerar om kösituation inom vård- och omsorgsboenden, behov av boendeplatser samt betaldagar.

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. antecknar informationen till protokollet.

§ 169

Ekonomisk lägesrapport per juli

Avdelningschef Ulrika Stridvall Dahlén och förvaltningsdirektör Babbs Edberg informerar om ekonomisk lägesrapport per juli 2023.

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. antecknar informationen till protokollet.

§ 170

Information om lokalbehovsplanen

Avdelningschef Simon Cederholm, enhetschef Heléne Gustafsson och planeringsledare Madelen Eriksson informerar om framtagandet av äldre samt vård- och omsorgsnämndens nya lokalbehovsplan.

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. antecknar informationen till protokollet.

§ 171 N160-0942/23

Förvaltningens återrapport på uppdrag om vård- och omsorgsboende med ramavtal

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. Uppdrar åt förvaltningen att köpa upp till 700 platser i annan regi för att göra det möjligt för fler att välja boende.
2. Hemställer till Kommunfullmäktige om att få använda eget kapital för att täcka de kostnader det innebär att möjliggöra köp av 700 platser under resten av året.
3. Uppdrar åt förvaltningen att intensifiera arbetet med att anpassa den egna verksamheten och det egna beståndet för att bättre kunna möta omsorgstagarnas behov och önskemål.
4. Då återrapporten inte i någon del innebär ett uppfyllande av det beslutade uppdraget om att ”skyndsamt säkerställa att alla brukare som väntar på plats på boende ska beredas möjlighet att välja oavsett regi” förklaras uppdraget från den 30 maj 2023 §144 som ej fullgjort.

Handlingar

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2023-07-14

Skriftligt yrkande från KD, M, L med särskilt yttrande D angående förvaltningens återrapport på uppdrag om vård- och omsorgsboende med ramavtal, 2023-08-23 (Protokollsbilaga 1)

Skriftligt yrkande från C angående förvaltningens återrapport på uppdrag om vård- och omsorgsboende med ramavtal, 2023-08-25 (Protokollsbilaga 2)

Skriftligt yrkande från S, V och MP angående förvaltningens återrapport på uppdrag om vård- och omsorgsboende med ramavtal, 2023-08-25 (Protokollsbilaga 3)

Yrkanden

Elisabet Lann (KD), Mattias Tykesson (M), Berit Krantz (L) och Martina Lundquist (SD) yrkar bifall till skriftligt yrkande från KD, M, L med särskilt yttrande D.

Jakob Edshage (C) yrkar bifall till skriftligt yrkande från C.

Peter Svensson (V), Jan-Åke Ryberg (S) och Klas Forsberg (MP) yrkar bifall till skriftligt yrkande från S, V och MP.

Protokoll (nr 9)

Sammanträdesdatum: 2023-08-29

Propositionsordning

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut som ska ställas mot varandra i och med likalydande att-satser i skriftligt yrkande från KD, M, L med särskilt yttrande D och skriftligt yrkande från C.

Ordförande ställer yrkanden från Elisabet Lann (KD) m.fl. och Peter Svensson (V) m.fl. mot varandra. Ordförande finner att nämnden har bifallit Peter Svenssons (V) m.fl. yrkande om bifall till skriftligt yrkande från S, V och MP.

Omröstning begärs.

Omröstning

Följande propositionsordning godkänns:

Ja-svar för bifall till skriftligt yrkande från S, V och MP.

Nej-svar för bifall till skriftligt yrkande från KD, M, L med särskilt yttrande D och skriftligt yrkande från C.

Peter Svensson (V), Jan-Åke Ryberg (S), Klas Forsberg (MP), Maria Wåhlin (V) och Marina Johansson (S) röstar Ja (5).

Mattias Tykesson (M), Anneli Rhedin (M), Berit Krantz (L), Martina Lundquist (SD), Elisabet Lann (KD) och Jakob Edshage (C) röstar Nej (6).

Ordförande finner att nämnden har beslutat att bifalla skriftligt yrkande från KD, M, L med särskilt yttrande D och skriftligt yrkande från C.

Protokollsanteckningar

Protokollsanteckning från förvaltningsdirektör Babbs Edberg:

Som förvaltningsdirektör är jag skyldig att informera om att beslutet inte är finansierat. Detta läggs på en redan ansträngd ekonomisk situation och vi kommer inte kunna hantera detta inom 2023 års budget.

Protokollsanteckning från S, V och MP:

Dagens beslut av KD, M, L, C, SD med särskilt yttrande D belastar äldreomsorgen med kostnader om många miljoner kronor. Det motsvarar ett stort antal undersköterskor. Vi reserverar oss mot den ansvarslösa hanteringen. Detta går inte i linje med nämndsledamöternas ansvar för sin verksamhet enligt lag och hävd.

Reservationer

S, V och MP reserverar sig mot beslutet.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

§ 172 N160-1465/22

Revidering av delegationsordningen

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. godkänner förslag om tillägg samt ändring av delegationsordningen och delegerar beslutanderätten till förvaltningsdirektören enligt tjänsteutlåtandets bilaga 1.
2. antecknar att förvaltningsdirektören avser att vidaredelegera beslutanderätten till den befattningsnivå som anges i tjänsteutlåtandes bilaga 1.
3. förklarar beslutet omedelbart justerat.

Handlingar

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2023-06-21.

Yrkanden

Klas Forsberg (MP) yrkar bifall till förvaltningens beslutsförslag.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på Klas Forsbergs (MP) yrkande om bifall till förvaltningens beslutsförslag och finner att nämnden har beslutat detsamma.

§ 173 N160-1085/23

Munskydd som bistånd

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. godkänner förslaget att genom organisationer ge förvaltningens munskydd med bäst före-datum januari 2024 som bistånd till Ukraina eller andra länder.
2. godkänner förslaget att skicka munskydden som avfall till förbränning i det fall att förvaltningen inte hittar en organisation som har möjlighet att ta emot biståndet.

Handlingar

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2023-07-17.

Yrkanden

Jan-Åke Ryberg (S) yrkar för S, V och MP:s räkning bifall till förvaltningens beslutsförslag.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på Jan-Åke Rybergs (S) yrkande om bifall till förvaltningens beslutsförslag och finner att nämnden har beslutat detsamma.

§ 174 N160-0896/23

Anvisning för intraprenadverksamhet ska upphöra

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. beslutar att nämndens anvisning för intraprenadverksamhet 2021-06-22 § 181 upphör att gälla.

Handlingar

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2023-06-08.

Yrkanden

Peter Svensson (V) yrkar bifall till förvaltningens beslutsförslag.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på Peter Svenssons (V) yrkande om bifall till förvaltningens beslutsförslag och finner att nämnden har beslutat detsamma.

§ 175 N160-1058/23

Yrkande från S, V och MP angående förekomsten av att äldre i hemtjänst samt vård- och omsorgsboende inte vågar framföra brister i verksamheten

Beslut

I äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. Förvaltningen får i uppdrag att, i enlighet med rekommendationerna i kartläggningen, stärka rutinerna avseende hantering av inkomna synpunkter och klagomål så att fler av dessa registreras, omhändertas och återkopplas som en del i att förbättra kvalitetsutvecklingsarbetet.
2. Förvaltningen får i uppdrag att återsrapportera arbetet med att stärka omhändertagandet av synpunkter och klagomål under andra halvåret 2024, där även det utvecklade arbetet inom biståndsbedömningsverksamheten utvärderas ur detta perspektiv
3. Återsrapporten ska delges äldreombudsmannen.

Tidigare behandling

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden bordlade ärendet den 20 juni 2023.

Handlingar

Skriftligt yrkande från S, V och MP angående förekomsten av att äldre i hemtjänst samt vård- och omsorgsboende inte vågar framföra brister i verksamheten, 2023-06-16

Skriftligt yrkande från KD, M, L med särskilt yttrande D angående yrkande från S, V och MP angående förekomsten av att äldre i hemtjänst samt vård- och omsorgsboende inte vågar framföra brister i verksamheten, 2023-06-20

Skriftligt yttrande från SD angående förekomsten av att äldre i hemtjänst samt vård- och omsorgsboende inte vågar framföra brister i verksamheten, 2023-06-19
(Protokollsbilaga 4)

Reviderat skriftligt yrkande från KD, M, L med särskilt yttrande D angående yrkande från S, V och MP angående förekomsten av att äldre i hemtjänst samt vård- och omsorgsboende inte vågar framföra brister i verksamheten, 2023-08-25
(Protokollsbilaga 5)

Reviderat skriftligt yrkande från S, V och MP angående förekomsten av att äldre i hemtjänst samt vård- och omsorgsboende inte vågar framföra brister i verksamheten, 2023-08-25 (Protokollsbilaga 6)

Protokollsutdrag, äldre samt vård- och omsorgsnämnden 2023-06-20 § 161

Protokoll (nr 9)

Sammanträdesdatum: 2023-08-29

Yrkanden

Elisabet Lann (KD), Berit Krantz (L) och Jakob Edshage (C) yrkar bifall till reviderat skriftligt yrkande från KD, M, L med särskilt yttrande D.

Martina Lundquist (SD) hänvisar till SD:s yttrande och yrkar bifall till reviderat skriftligt yrkande från KD, M, L med särskilt yttrande D.

Klas Forsberg (MP) yrkar bifall till reviderat skriftligt yrkande från S, V och MP.

Propositionsordning

Ordförande ställer yrkanden från Elisabet Lann (KD) m.fl. och Klas Forsberg (MP) mot varandra. Ordförande finner att nämnden har bifallit Klas Forsbergs (MP) yrkande om bifall till reviderat skriftligt yrkande från S, V och MP.

Omröstning begärs.

Omröstning

Följande propositionsordning godkänns:

Ja-svar för bifall till reviderat skriftligt yrkande från S, V och MP.

Nej-svar för bifall till reviderat skriftligt yrkande från KD, M, L med särskilt yttrande D.

Peter Svensson (V), Jan-Åke Ryberg (S), Klas Forsberg (MP), Maria Wåhlin (V) och Marina Johansson (S) röstar Ja (5).

Mattias Tykesson (M), Anneli Rhedin (M), Berit Krantz (L), Martina Lundquist (SD), Elisabet Lann (KD) och Jakob Edshage (C) röstar Nej (6).

Ordförande finner att nämnden har beslutat att bifalla reviderat skriftligt yrkande från KD, M, L med särskilt yttrande D.

§ 176 N160-0004/23

Anmälan av delegationsbeslut

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. antecknar rapport av delegationsbeslut till protokollet.

Handlingar

Återrapport av delegationsbeslut registrerade mellan 2023-06-16 och 2023-08-25, utfärdad 2023-08-25.

Protokoll från äldre samt vård- och omsorgsnämndens individutskott, 2023-08-16.

Förteckning över beslut om tillsvidareanställningar i förvaltningen 2023-06-01 – 2023-08-15, utfärdad 2023-08-24.

§ 177

Inkomna skrivelser

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. antecknar postlistan för perioden 2023-06-16 till 2023-08-25, skrivelse från Kommunal, Vårdförbundet och Vision samt beslut från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige till protokollet.

Handlingar

Postlista från diariet, daterad 2023-08-25.

Beslut från kommunstyrelsen, 2023-05-17 och 2023-06-07.

Beslut från kommunfullmäktige, 2023-06-08 och 2023-06-19.

Beslut från socialnämnd Hisingen 2023-06-20 § 201.

Beslut från kulturnämnden 2023-06-19 § 146.

Skrivelse från Kommunal, Vårdförbundet och Vision, 2023-08-29.

§ 178

Övriga frågor

Inga övriga frågor lyftes.

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. antecknar informationen till protokollet.

§ 179 N160-1430/23

Yrkande från L, M, KD och SD med särskilt yttrande D angående maten inom hemtjänsten

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. bordlägger ärendet.

Handlingar

Skriftligt yrkande från L, M, KD och SD med särskilt yttrande D angående maten inom hemtjänsten, 2023-08-22.

Yrkanden

Jan-Åke Ryberg (S) yrkar för S, V och MP:s räkning att nämnden bordlägger ärendet.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på Jan-Åke Rybergs (S) yrkande om bordläggning och finner att nämnden bordlägger ärendet.

Yrkande
Särskilt yttrande
2023-08-23

KD, M, L
D
Nytt ärende

Yrkande angående – Förvaltningens återrapport på uppdrag om vård- och omsorgsboende med ramavtal

Förslag till beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. Uppdrar åt förvaltningen att köpa upp till 700 platser i annan regi för att göra det möjligt för fler att välja boende.
2. Hemställer till Kommunfullmäktige om att få använda eget kapital för att täcka de kostnader det innebär att möjliggöra köp av 700 platser under resten av året.
3. Uppdrar åt förvaltningen att intensifiera arbetet med att anpassa den egna verksamheten och det egna beståndet för att bättre kunna möta omsorgstagarnas behov och önskemål.
4. Då återrapporten inte i någon del innebär ett uppfyllande av det beslutade uppdraget om att ”skyndsamt säkerställa att alla brukare som väntar på plats på boende ska beredas möjlighet att välja oavsett regi” förklaras uppdraget från den 30 maj 2023 §144 som ej fullgjort.

Yrkandet

Äldreomsorgen i Göteborg ska kännetecknas av hög kvalitet, värdighet och valfrihet och göteborgare ska kunna åldras i trygghet, med bibehållen integritet och självbestämmande. Att vi slår vakt om den enskildes möjlighet att välja var man vill bo är en central del i en sådan ambition. Valfriheten inom äldreomsorgen har varit hotad, men sedan en tid tillbaka beslutade Kommunfullmäktige att den som beviljats att flytta till vård- och omsorgsboende fritt har rätt att välja bland de boenden som staden har ramavtal med, i mån av plats.

Då efterfrågan under lång tid varit större än vad förvaltningen tidigare bedömt har kostnaderna för köpta platser ökat snabbare än anpassningarna av den egna verksamheten. Detta är något som Stadsledningskontoret också varnar för i Delårsrapporten från tidigare i år. Slutsatsen från Stadsledningskontoret är att valfriheten inskränks och därutöver medför det en risk för att beslut inte kommer att kunna verkställas i tid. Förvaltningen har hanterat situationen genom en ny tillämpning av valfriheten som begränsar antalet köpta platser till 550 platser, vilket i praktiken har inneburit ett stopp för möjligheten att välja boende i annan regi än stadens egen då detta antal redan överskridits.

För den enskilde kan en sådan begränsning få mycket stora negativa konsekvenser. Möjligheten att få välja ett boende där man bor, nära anhöriga eller där man har en vän betyder oerhört mycket för livskvalitet och mående under de sista åren eller månaderna i

livet. Därför behöver arbetet med att anpassa den egna verksamheten och beståndet efter omsorgstagarnas efterfrågan och önskemål intensifieras. Det är oerhört viktigt att hantera en sådan anpassning med varsamhet om både hyresgäster och personal, men precis som verksamheter i annan regi förväntas kunna bedriva en god verksamhet med halv beläggning behöver stadens egen verksamhet bättre kunna hantera viss variation i behov och efterfrågan över tid. Göteborgs stad bedriver i relation till andra jämförbara kommuner en verksamhet som kostar mer utan att detta återspeglas i kvalitet och nöjdhet. Därför är kostnadsutvecklingen för nämndens verksamheter en fråga av stor betydelse att hantera för att klara morgondagens behov och efterfrågan på omsorg.

Yrkande
2023-08-25

Centerpartiet
Nytt ärende

Yrkande angående – Förvaltningens återrapport på uppdrag om vård- och omsorgsboende med ramavtal

Förslag till beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. Uppdrar åt förvaltningen att köpa upp till 700 platser i annan regi för att göra det möjligt för fler att välja boende.
2. Hemställer till Kommunfullmäktige om att få använda eget kapital för att täcka de kostnader det innebär att möjliggöra köp av 700 platser under resten av året.
3. Uppdrar åt förvaltningen att intensifiera arbetet med att anpassa den egna verksamheten och det egna beståndet för att bättre kunna möta omsorgstagarnas behov och önskemål.
4. Då återrapporten inte i någon del innebär ett uppfyllande av det beslutade uppdraget om att ”skyndsamt säkerställa att alla brukare som väntar på plats på boende ska beredas möjlighet att välja oavsett regi” förklaras uppdraget från den 30 maj 2023 §144 som ej fullgjort.

Yrkandet

I Göteborg stads tillämpas lagen om offentlig upphandling och göteborgarna ska kunna välja mellan boenden som drivs i kommunal kontra extern regi. Detta är en viktig frihetsreform som ska värnas.

På grund utav hur ramavtalet ser ut nekas dock personer plats på boenden i extern regi. För att bättre tillgodose göteborgarnas rätt att välja bör staden öka antalet köp av externa vård- och omsorgsboendepplatser till 700 platser, enligt förvaltningens ”alternativ tre” i tjänsteutlåtandet. Den ökade kostnaden kan under innevarande år finansieras genom att nämnden hemställer till kommunfullmäktige om att få använda eget kapital för att täcka de kostnader det innebär att möjliggöra köp av 700 platser under resten av året. Inför 2024 bör full finansiering säkerställas i budget.

Utöver detta behöver den egna verksamheten anpassas utifrån de förutsättningar som finns och varierande grad av beläggning. Detta med stor hänsyn till de människor det berör, både de boende och personalen.

Yrkande

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet

2023-08-25

Ärende 10

Yrkande angående förvaltningens återrappport på uppdrag om vård- och omsorgsboende med ramavtal

Förslag till beslut

I äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. Förvaltningen får i uppdrag att i enlighet med det föreslagna alternativ 1 i tjänsteutlåtandet fortsätta enligt den budgeterade nivån för 2023 vad gäller köp av externa platser på vård- och omsorgsboende.
2. I övrigt bifalles tjänsteutlåtandet.

Yrkandet

Vi har länge varit kritiska mot det system avseende köp av platser i extern regi som nämnden tillämpar. Inte minst var osäkerheten kring uppskattade kostnader något vi pekade på i vår argumentation om att inte gå vidare med införandet. Nu behöver vi hantera situationen som uppstått, där förvaltningen budgeterat för ett visst antal köp för att staden inte skall stå med alltför många tomställda platser i egenregi, men där vi uppfattar att det finns en vilja från andra partier om att överskrida denna budget. Detta handlar i allra högsta grad om att vi i stället behöver en ansvarsfull hantering av göteborgarnas skattemedel i en redan sedan innan svår ekonomisk tid där hög inflation och en osäker omvärld är två försvårande faktorer, i kombination med att den nuvarande högerregeringen inte ger kommuner det stöd som de behöver för att säkra välfärdens finansiering. Samtidigt är vi medvetna om att staden kommer att behöva ha möjligheten att göra externa köp, inte minst på grund av den befolkningsutveckling som vi går mot med fler äldre – men vi anser att dessa köp ska ske på ett ansvarsfullt vis. Det skall även läggas till att alltför många köp av externa platser kommer resultera i att staden behöver avveckla sina egna boenden i hög takt, vilket innebär att äldre kommer att behöva flytta från sina nuvarande hem. Detta kan vi inte stå bakom.

Det viktigaste för oss är att staden kan erbjuda plats på ett boende till varje enskild individ utefter behov, inte en gradvis privatisering av äldreomsorgen. Valfrihet för den sökande är grundläggande för oss tre partier, och i de allra flesta fall så kan förvaltningen erbjuda en plats med tillfredställande geografisk närhet till nuvarande bostad eller anhöriga. Det finns därtill möjlighet att sätta upp sig på väntelista alternativt omflyttning om man vill invänta en specifik plats. Alternativ 1 i tjänsteutlåtandet

menar förvaltningen möter huvuddelen av omsorgstagarnas önskemål samtidigt som förvaltningens kostnad hanteras inom vår rödgröna budget.

Yttrande

2023-06-19

Ärende nr: 17

Yttrande angående förekomsten av att äldre i hemtjänst samt vård- och omsorgsboende inte vågar framföra brister i verksamheten

Yttrandet

Etiska dilemman och språkförbistring.

Kompetensförsörjningen med fler händer ut i äldreomsorgen är en av Göteborgs största utmaningar. Den senaste tiden har vi fått till oss information både från anhöriga och de som arbetar inom hemtjänsten om att det i Göteborg förekommer att omsorgstagare känner utsatthet över bland annat hygiensituationer när de möts av hemtjänstpersonal av motsatt kön och med språkförbistring. Då väljer en del ibland att avböja besöket redan vid dörr.

Med tanke på de äldre föreställningar och förväntningar som finns om vad som är manligt och kvinnligt, är målen med jämställdhet inte given i en verksamhet som hemtjänsten. Eftersom männen ur omsorgstagarens perspektiv ibland inte förväntas kunna hantera vissa uppgifter, blir det ibland ojämlika villkor för kvinnor och män i hemtjänstarbetet. En olycklig situation uppstår när personalens strävan mot mångfald och jämställdhet begränsas av klientens valfrihet, exempelvis om någon brukare vägrar att ta emot hjälp från personal med invandrarbakgrund eller av män. Det kan naturligtvis också innebära att omsorgstagarens valfrihet inskränks till följd av personalens strävan mot mångfald och jämställdhet.

Äldreomsorgen har ett skriande behov av kompetensförsörjning

Det kan vara så att det inte är möjligt att hantera valfrihet avseende vem som kommer för att utföra en insats i hemmet. Gruppen omsorgstagare utgör i sig en diversifierad grupp, vad gäller exempelvis etniska, kulturella och sociala tillhörigheter vilket innefattar en mängd olika individuella behov. Det kan handla om när en insats ska genomföras, såväl som om hur den ska genomföras, vilket ställer ökade krav på inflytande över insatserna.

Sverigedemokraterna ser att det kommer krävas ärliga dialoger mellan utförare, omsorgstagare och anhöriga. Detta med syfte att i största mån kunna undvika etiska dilemman samt för att öka förståelsen mellan både omsorgstagare och utförare. Vi sätter stor tilltro till att Äldre samt vård- och omsorgsnämnden likväl som att arbeta

med språkraven, väljer att lägga fokus på hur toleransen mellan omsorgstagare och vårdgivare ska öka när allt fler händer i omvårdnaden måste till.

Det är olyckligt att politiska lösningar har gått ut över våra mest sårbara i Göteborg. Språkraven borde aldrig tillåts bli en fråga om politisk hemvist.

Yrkande
Särskilt yttrande

KD, M, L
D

Ärende nr X

Yrkande angående Yrkande från S, V och MP angående förekomsten av att äldre i hemtjänst samt vård- och omsorgsboende inte vågar framföra brister i verksamheten

Förslag till beslut

I äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. Förvaltningen får i uppdrag att, i enlighet med rekommendationerna i kartläggningen, stärka rutinerna avseende hantering av inkomna synpunkter och klagomål så att fler av dessa registreras, omhändertas och återkopplas som en del i att förbättra kvalitetsutvecklingsarbetet.
2. Förvaltningen får i uppdrag att återrapportera arbetet med att stärka omhändertagandet av synpunkter och klagomål under andra halvåret 2024, där även det utvecklade arbetet inom biståndsbedömningsverksamheten utvärderas ur detta perspektiv
3. Återrapporten ska delges äldreombudsmannen

Yrkandet

I den kartläggning som gjorts kopplat till äldreombudsmannens rapport framgår att det saknas en systematik i synpunkthanteringen, där det är tydligt hur synpunkter tas emot, utreds, åtgärdas och återkopplas. Ur ett kvalitetsutvecklingsperspektiv är det viktigt att fler synpunkter och klagomål registreras.

I samma ärende framgår att förvaltningen redan idag arbetar med att verka för en kultur som innebär att alla omsorgstagare känner sig trygga med att framföra brister inom verksamheten. Det pågår också ett arbete för att bättre omhänderta inkomna synpunkter. Införandet av Socialsekreterare med bredare uppdrag inom biståndsbedömningen öppnar också för en mer tillitsfull dialog mellan omsorgstagare och förvaltningen. Biståndsbedömningen har kontakt med hela stadens omsorgstagare oavsett om utförandet inom hemtjänst eller boende sker i annan regi. Därför menar vi att det är genom denna kontakt och dialog vi bäst kan fånga upp huruvida omsorgstagare är nöjda och känner sig trygga i kontakten med den omsorg och de tjänster de beviljats. Vi anser att det påbörjade arbetet är mycket viktigt och mot bakgrund av att Äldreombudsmannens rapport visade på att det finns en osäkerhet och rädsla hos omsorgstagare när det gäller att framföra klagomål är detta en angelägen fråga för nämnden att följa. Därför önskar vi en återrapportering gällande resultat och slutsatser av det pågående arbetet och utveckling av biståndsbedömningen under hösten 2024. Vi anser också att denna återrapport bör delges Äldreombudsmannen utifrån funktionens roll och kontakt med målgruppen i staden.

Reviderat yrkande

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet

Ärende 17

2023-08-25

Yrkande angående förekomsten av att äldre i hemtjänst samt vård- och omsorgsboende inte vågar framföra brister i verksamheten

Förslag till beslut

I äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. Förvaltningen får i uppdrag att i enlighet med detta yrkande utveckla dialogen med omsorgstagare i syfte att brister ska kunna påtalas utan rädsla och obehag.
2. En återrapport på uppdraget skall delges nämnden samt Äldreombudsmannen under 2024. I återrapporten skall uppföljning av pågående åtgärder inom förvaltningen ingå, inklusive införandet av socialsekreterare med bredare uppdrag inom biståndsbedömningen.

Yrkandet

Kommunstyrelsen har tagit del av en kartläggning över förekomsten av att äldre i hemtjänst samt vård- och omsorgsboende inte vågar framföra brister i verksamheten, kommunfullmäktiges uppdrag 2021-11-25 § 39. Vi ser positivt på att kartläggningen genomförts och anser att den utgör ett viktigt underlag för fortsatt arbete och utveckling inom förvaltningen med att förbättra synpunktshanteringen och generellt dialogen med omsorgstagarna. Vi vill därför att nämnden skall få en återrapport inom området, som också skall delges Äldreombudsmannen.

Kartläggningen visar att det är ett problem att omsorgstagare inte vågar framföra synpunkter i rädsla av att detta skall drabba dem negativt. Oavsett vem man är, var man bor, vilket ursprung man har eller omfattningen på de insatser man står i behov av skall man som omsorgstagare både veta och känna att man på ett reellt plan har möjlighet att ge synpunkter och klagomål på den verksamhet som man berörs av. Detta behöver kunna göras utan känslan av rädsla och obehag. Beroendeställningen mellan omsorgstagare och verksamhet försvårar och behöver på olika sätt kompenseras. De synpunkter som lämnas in behöver också omhändertas på ett systematiskt vis. Även dialogen med de omsorgstagare som valt externa utförare ska i den mån det är möjligt omfattas av uppdraget, eftersom vi vill betona att möjligheten att påtala brister ska vara lika självklar oberoende vilken aktör som bedriver den omsorg som man tar del av. Det framgår i kartläggningen att det inom förvaltningen pågår åtgärder

avseende exempelvis tydligare kontaktvägar och dialogmöten med hyresgäster, vilka vi ser att nämnden behöver få uppföljning på.

I uppdraget vill vi se en utveckling av systematiken i dialogen, i synpunktshanteringen samt en fortsatt utveckling av bemötande- och värdegrundsarbetet för att synliggöra och kompensera beroendeställningen mellan verksamheten och den äldre, med kommunfullmäktiges uppdrag 2021-11-25 § 39 och dess rekommendationer som underlag. Även dialogen med de omsorgstagare som valt externa utförare ska i den mån det är möjligt omfattas av uppdraget.

Göteborgs
Stad

Detta dokument är elektroniskt signerat.

Signed by: Isabell Marina Johansson

Date: 2023-09-06 17:21:08

BankID refno: 94ba5c4b-8f22-4f94-bbff-fe5927fb0159

Ordförande: Marina Johansson (S)

Signed by: Elisabet Sara Lann

Date: 2023-09-05 11:53:18

BankID refno: 433936ea-c7b1-4f02-a984-b1ffcdf20e50

Justerare: Elisabet Lann (KD)

Signed by: KARIN AZTOR

Date: 2023-09-06 10:42:53

BankID refno: cf7eb176-e022-40f1-9a08-ee5daa097610

Nämndsekreterare: Karin Aztor